

CODI 28824 HISTORIA ANTIGA

Porf.: Jordi CORTADELLA I MORRAL

CONTINGUT

Compren set grans blocs que engloben cronològicament les grans etapes de la història antiga del Pròxim Orient i clàssica (Grècia i Roma). Serà imprescindible la utilització del dossier de l'assignatura.

OBJECTIUS

Donar les bases, establir els conceptes i tenir els criteris mínims per entendre els fets i interpretar els documents en història antiga. Es valorarà especialment el coneixement global de l'assignatura (causes i conseqüències dels esdeveniments)

TEMARI

LA VIDA URBANA EN EL PRÒXIM ORIENT (IV-III mil·leni)

- La "revolució urbana"
- Súmer i Ebla
- Accad i III dinastia d'Ur
- Egipte (primer període dinàstic i Imperi Antic)

ELS GRANS ESTATS TERRITORIALS DEL PRÒXIM ORIENT (II mil·leni)

- Els amorrites i la Babilònia de Hammurabi
- Egipte (Imperi Mig)
- Hittites i Mitani
- Assíria durant el II mil·leni
- Egipte (Imperi Nou)
- Les civilitzacions minoica i micènica

ELS IMPERIS DEL PRÒXIM ORIENT (I mil·leni)

- Les ciutats fenícies i Israel
- Imperi assiri
- Neobabilònics (caldeus)
- Egipte (tercer període intermedi i regne Saita)
- Els perses

GRÈCIA ARCAICA

- La formació de la "polis"
 - Esparta
 - Les colonitzacions
 - Atenes s. VI

EPOCA CLÀSSICA I L'HEL·LENISME

- El desenvolupament de la democràcia
 - La guerra contra els perses
 - L'Imperi atenès
 - La guerra del Peloponès
- Crisi i reconstrucció del model de la "polis"
 - Filip II de Macedònia i Alexandre
 - L'Imperi d'Alexandre

ROMA MONÀRQUICA I REPUBLICANA

- Origen de la ciutat i formació de l'Estat
 - Les reformes de Servi Tuli
 - Els inicis de la República
 - El conflicte patrici-plebeu
 - Roma a Itàlia
 - Roma, Cartago i el món hel·lenístic
 - La crisi del règim republicà
- IMPERI ROMÀ (Principat i Dominat)
- August
 - El centre del poder (Juli-Claudis, Flavis, Antonins)
 - El sistema provincial i el "limes"
 - L'Imperi en crisi
 - Les reformes administratives, militars i econòmiques
 - Roma i els regnes germànics

AVALUACIÓ

Examen final escrit de tot el programa

TUTORIA INTEGRADA

Es dividiran en dos quadrimestres, cada un d'ells amb dos blocs. El primer bloc, de 10 sessions, consistirà en treballs de reforç pràctics en grups-classe reduïts (un ideal de deu assistents) segons calendari i reserva de plaça establerta al inici del curs. El segon bloc consistirà en tutories individualitzades en el despatx del professor.

BIBLIOGRAFIA

- Bibliografia bàsica:

- Alvar, J.; Plácido, D.; Bajo, F.; Mangas J., *Historia antigua*, ed. Historia 16, Madrid 1992.
Blázquez, J.M.; López Melero, R.; Sayas, J.J., *Historia de Grecia antigua*, ed. Cátedra, Madrid 1989.
Bravo, Gonzalo, *Historia del mundo antiguo. Una introducción crítica*, Alianza Editorial, Madrid 1998.
López Melero, R.; Plácido, D.; Presedo, F., *Historia Universal*, vol. 1, tomo A, *Edad Antigua. Grecia y Oriente Próximo*, ed. Vicens Vives, Barcelona, 1992.
Roldán, J.M., *Historia de Roma*, 2 vols., ed. Cátedra, Madrid, 1999.

- Bibliografia complementaria:

Pròxim Orient

- Kemp, B.J.: *El Antiguo Egipto. Anatomía de una civilización*, ed. Crítica, Barcelona 1992.
Kuhrt, A., *El Oriente próximo en la antigüedad*, ed. Crítica, Barcelona, 2000
Liverani, M.: *El Antiguo Oriente. Historia, sociedad y economía*, ed. Crítica, Barcelona 1995.
Redman, C.L., *Los orígenes de la civilización*, ed. Crítica, Barcelona, 1990.
Trigger, B. G., *Historia del Egipto antiguo*, ed. Crítica, Barcelona, 1997

Grècia

- Dominguez Monedero, A.J., *La polis y la expansión colonial griega. Siglos VIII-VI*, ed. Síntesis, Madrid 1991.
Finley, M.I., *El mundo de Odiseo*, ed. FCE, Madrid 1980.
Plácido, D., *La sociedad ateniense. La evolución social en Atenas durante la guerra del Peloponeso*, ed. Crítica, Barcelona 1997.

Préaux, C., *El mundo helenístico. Grécia y Oriente desde la muerte de Alejandro hasta la conquista de Grecia por Roma (323-146 a.C.)*, ed. Labor, Barcelona 1984.

Roma

Brown, P., *El mundo en la Antigüedad tardía*, ed. Taurus, Madrid 1989.

Garnsey, P.; Saller, R., *El Imperio romano. Economía, sociedad y cultura*, ed. Crítica, Barcelona 1991.

Harris, W.V., *Guerra e imperialismo en la Roma republicana, 327-70 a.C.*, ed. Siglo XXI, Madrid 1989.

Atlas històrics

Duby, G. (ed.), *Atlas histórico mundial*. ed. Debate, Madrid 1992.

Kinder, H.; Hilgemann, W., *Atlas Historico Mundial*, vol. 1, *De los orígenes a la Revolución Francesa*, ed. Istmo, Madrid, 1992.

Textos clàssics

Mangas, Julio, *Textos para la historia antigua de Grecia*, ed. Cátedra, Madrid 1986.

Villalba, Pere, *Roma a través dels historiadors clàssics*, ed. UAB, Bellaterra 1996.

Heròdot, *Històries* (Gredos 1994). **Tucídides**, *Història de la guerra del Peloponès* (Cátedra 1994). **Xenofont**, *Anàbasi* (Cátedra 1999), *Cirospèdia* (Akal1992), *Hel·lèniques* (Gredos 1977). **Arrià**, *Anàbasi d'Alexandre el Gran* (Gredos 1982). **Polibi**, *Històries* (selecció, Akal 1986). **Cèsar**, *Guerra Civil* (gredos 1967), *Guerra de les Gal·lies* (Gredos 1969-73). **Sal·lusti**, *Conjuració de Catilina* (Ediciones Clásicas 1991), *Guerra de Jugurta* (Gredos 1973). **Tit Livi**, *Història de Roma, Des de la fundació de la ciutat* (Gredos 1990). **Tàcit**, *Històries* (Akal, 1990). **Plutarc**. *Vides paral·leles* (Gredos 1985; Alexandre, Akal 1986). **Suetoni**, *Vida dels dotze cèsars* (gredos 1992). **Història Augusta**, *des d'Adrià fins a Cómode* (La Magrana 1998).